

აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი

დამატებითი (minor) პროგრამა

ქართული ენა და ლიტერატურა

1. პროგრამის სტრუქტურა

№	კურსი	სკ	ლ./პრ./ს/ლაბ.	კრედიტთა რაოდენობა	სემესტრები						
					III	IV	V	VI	VII	VII I	
1	თანამედროვე ქართული ენა 1	3	2.1.0.0	5	5						
2	თანამედროვე ქართული ენა 2	3	2.1.0.0	5		5					
3	თანამედროვე ქართული ენა 3	3	2.1.0.0	5			5				
4	თანამედროვე ქართული ენა 4	3	2.1.0.0	5				5			
5	ძველი ქართული ენა	3	2.1.0.0	5					5		
6	ქართული ენის ლექსიკოლოგია და სტილისტიკა	3	2.1.0.0	5							5
7	ქართული ფოლკლორი პრაქტიკით	3	2.1.0.0	5	5						
8	ძველი ქართული ლიტერატურა	3	2.1.0.0	5		5					
9	რუსთველოლოგია	3	2.1.0.0	5			5				
10	XIX საუკუნის ქართული ლიტერატურა	3	2.1.0.0	5				5			
11	XX საუკუნის ქართული ლიტერატურა	3	2.1.0.0	5					5		
12	თანამედროვე ქართული ლიტერატურული პროცესი	3	2.1.0.0	5							5
სულ				60	10	10	10	10	10	10	10

გამოყენებულ შემოკლებათა განმარტება: სკ - საათი კვირაში; ლ/პ/ს/ლაბ. - ლექცია/პრაქტიკული/სემინარი/ლაბორატორიული.

2. პროგრამით გათვალისწინებული კურსების მოკლე ანოტაცია

კურსის კოდი: HLB0240

კურსის დასახელება: თანამედროვე ქართული ენა 1 (5 კრედიტი).

კურსი მოიცავს შემდეგ თემებს: ქართული ენის ფონეტიკური აღნაგობა, ხმოვნებისა და თანხმოვნების დახასიათება წარმოთქმის ადგილის, ღიაობა-ხშულობის, როგორც მიხედვით; მარცვლის შექმნის პირობები, სიტყვის დამარცვლისა და გადატანის წესები; ორთოგრაფიისა და ორთოეპიის საკითხები; მორფოლოგიის საგანი, სიტყვის მორფოლოგიური შედგენილობა, აფიქსთა კლასიფიკაცია; არსებითი სახელი, მისი შინაარსობრივი ჯგუფები, ბრუნება და ბრუნვის ნიშნები.

კურსის კოდი: HLB0250

კურსის დასახელება: თანამედროვე ქართული ენა 2 (5 კრედიტი).

კურსი მოიცავს შემდეგ თემებს: ზედსართავი სახელის რაობა, ბრუნება ცალკე და არსებითთან ერთდ, მსაზღვრელ-საზღვრულის ტიპები; რიცხვითი სახელის რაობა, ჯგუფები, წარმოება, მართლწერის საკითხები; ნაცვალსახელის რაობა, ჯგუფები, ბრუნება; ზმნის რაობა, სახელები და ზმნა, ზმნის პირი და რიცხვი, წარმოქმნისა და უღლების კატეგორიები; ზმნიზედის რაობა, ჯგუფები, მართლწერის საკითხები; კავშირის რაობა, ფუნქციები.

კურსის ათვისებისათვის საჭირო წინაპირობები: თანამედროვე ქართული ენა 1

კურსის კოდი: HLB0260

კურსის დასახელება: თანამედროვე ქართული ენა 3 (5 კრედიტი).

კურსი მოიცავს შემდეგ თემებს: თანდებულის რაობა, განაწილება ბრუნვების მიხედვით; ნაწილაკის რაობა, ჯგუფები, მართლწერის საკითხები; შორისდებულის რაობა, სინტაქსის რაობა, საგანი; წინადადება, სინტაქსური ურთიერთობის ფორმები, წინადადების მთავარი წევრები.

კურსის ათვისებისათვის საჭირო წინაპირობები: თანამედროვე ქართული ენა 2

კურსის კოდი: HLB0270

კურსის დასახელება: თანამედროვე ქართული ენა 4 (5 კრედიტი).

კურსი მოიცავს შემდეგ თემებს: წინადადების არამთავარი წევრები. მარტივი წინადადების სახეები. შერწყმული წინადადების რაობა, ერთგვარ წევრთა შეერთების საშუალებანი. შერწყმული წინადადების სახეები.

კურსის ათვისებისათვის საჭირო წინაპირობები: თანამედროვე ქართული ენა 3

კურსის კოდი: HLB0500

კურსის დასახელება: ძველი ქართული ენა (5 კრედიტი).

კურსი მოიცავს შემდეგ თემებს: ძველი ქართული ენა შეისწავლის V-XI საუკუნეების ტექსტების ენობრივი თავისებურებანი, ქართული დამწერლობის საფეხურები, ძველი ქართული ენის ბგერითი შედგენილობა, ბრუნვათა სისტემა, ორმაგი მრავლობითი, სახელთა ბრუნებისა და ზმნის უღლების სისტემა. თანამედროვე ქართულისაგან განსხვავებული სინტაქსური და ფრაზეოლოგიური კალკები ძველ ქართულში.

კურსის ათვისებისათვის საჭირო წინაპირობები: თანამედროვე ქართული ენა 4 და ძველი ქართული ლიტერატურა.

კურსის კოდი: HLB0480

კურსის დასახელება: ქართული ენის ლექსიკოლოგია და სტილისტიკა (5 კრედიტი).

კურსი მოიცავს შემდეგ თემებს: ენობრივი ერთეულების მნიშვნელობის განმარტება ურთულეს ამოცანას წარმოადგენს. გამონათქვამთა მნიშვნელობის კვლევისას გასათვალისწინებელია ფართო

კონტექსტი, პრაგმატული ფაქტორები, ლოგიკური აზროვნების კანონები. სიტყვის ემოციური იერი, შეფასების მომენტი, შეფასების მომენტი, სიტყვათა ხმარების სფერო, ლექსიკური ფონდის გამდიდრების გზები, ლექსიკოლოგია მოიცავს სემასიოლოგიას, სემანტიკას, ონომასიოლოგიას, ლექსიკოგრაფიას, ეტიმოლოგიასა და სიტყვაწარმოებას.

სადა, ანუ პროზაული მეტყველებისა და მხატვრული მეტყველების სტილი, სადა მეტყველებისა და პოეტური მეტყველების სტილი.

კურსის ათვისებისათვის საჭირო წინაპირობები: ქართული ენა 4

კურსის კოდი: HGB0150

კურსის დასახელება: ქართული ფოლკლორი პრაქტიკით (5 კრედიტი).

ქართული ხალხური სიტყვიერების ისტორიის კურსი მიზნად ისახავს განხილულ იქნას ქართული ფოლკლორისტიკის განვითარების ძირითადი ტენდენციები, ჟანრული თავისებურებანი, სპეციფიკის საკითხები, თითოეული ჟანრი და ქვეჟანრები, აგრეთვე პოეტიკისა და მხატვრული გამომსახველობითი ხერხების თავისებურებანი. ეთნოლოგიასთან, ლიტერატურის ისტორიასა და ლიტერატურის თეორიასთან კონტექსტში ნაჩვენები იქნება ფოლკლორისტიკის მიერ განვლილი გზა, XX საუკუნის ქართული ფოლკლორის ზოგადი მიმოხილვა პერიოდების მიხედვით, ქართული ფოლკლორის განვითარების ტენდენციები XXI საუკუნის პირველ ათწლეულში

კურსის კოდი: HGB0350

კურსის დასახელება: ძველი ქართული ლიტერატურა (5კრედიტი).

კურსის სწავლების მიზანია სტუდენტები საფუძვლიანად გაეცნონ ძველ ქართულ მწერლობას V საუკუნიდან XVIII საუკუნის ჩათვლით. უძველესი სამეცნიერო ლიტერატურის გამოყენებით ძველ ქართულ ლიტერატურაზე მსჯელობის დროს, ახალგაზრდებს ჩამოუყალიბდეთ ლიტერატურულ-კრიტიკული აზროვნებისა და ტექსტის ფილოლოგიური ანალიზის უნარი.

სტუდენტები ღრმად შეისწავლიან შუა საუკუნეების სასულიერო და საერო მწერლობის მხატვრულ-ესთეტიკურ სპეციფიკას, მის ეროვნულ მიზანდასახულებას, სხვა ხალხებთან (ბიზანტია, სომხეთი, სპარსეთი) ლიტერატურული ურთიერთობების ისტორიას. საფუძვლიანად გაეცნობიან ძველ ქართულ ძეგლთა ტექსტებს და წყაროებს, სხვადასხვა მეცნიერთა განსხვავებულ შეხედულებებსა და კონციფციებს, ცალკეულ მოსაზრებებს. კვლევის უახლეს მეთოდებაზე დაყრდნობა მათ საშუალებას მისცემს ამა თუ იმ საკითხზე შეიმუშაონ საკუთარი მოსაზრებანი. შეისწავლება ძველი ქართული მწერლობის ორიგინალური და ნათარგმნი თხზულებები, მათი ისტორიულ-ლიტერატურული ღირებულებანი; ძველი ქართული მწერლობის ეროვნული და ზოგადმეცნიერული მნიშვნელობა; ქართული მწერლობისა და შუასაუკუნეების აღმოსავლური და ევროპული ლიტერატურის ტიპოლოგია. ამ თვალსაზრისით შესწავლილი იქნება ბიბლია, ქართული სასულიერო მწერლობა, "მარტვილობები" და "ცხოვრებანი", ქართული საერო ლიტერატურა, საზღაპრო ეპოსი, XVII საუკუნის ქართული ემიგრანტული პოეზია, XVII-XVIII სს. ქართული სასულიერო-საეკლესიო მწერლობა, დრამატული მწერლობა, გარდამავალი ხანის მწერლობა.

კურსის კოდი: HGB0070

კურსის დასახელება: რუსთველოლოგია (5 კრედიტი).

კურსის სწავლების მიზანია სტუდენტები საფუძვლიანად გაეცნონ "ვეფხისტყაოსნის" ტექსტს. მის მეცნიერულად შეისწავლის ისტორიას, ნაწარმოების ძირითად სააზროვნო პრობლემატიკას; უახლესი სამეცნიერო ლიტერატურის გამოყენებით, გენიალური პოემის მხატვრულ სახეთა სისტემაზე მსჯელობის დროს ჩამოუყალიბდეთ კრიტიკული აზროვნებისა და ტექსტის ფილოლოგიური ანალიზისთვის საჭირო უნარ-ჩვევები.

შესწავლის საგანი იქნება "ვეფხისტყაოსნის" ეროვნული და ზოგადსაკაცობრიო მნიშვნელობა; პოემაში ასახული რენესანსული სულისკვეთება, რუსთველისა და შუა საუკუნეების აღმოსავლური და ევროპული ლიტერატურის ტიპოლოგია.

კურსის კოდი: HGB0360

კურსის დასახელება: XIX საუკუნის ქართული ლიტერატურა (5 კრედიტი).

კურსი მიზნად ისახავს შესწავლილ იქნას XIX საუკუნის ქართული მწერლობის განვითარების უმთავრესი პერიოდები და ძირითადი ტენდენციები, ლიტერატურული მიმდინარეობანი ამ პერიოდის ჩვენს მწერლობაში. კურსის წაკითხვის დროს მონოგრაფიულად, მსოფლიო ლიტერატურის კონტექსტში, იქნება გაანალიზებული შესასწავლ პერიოდში მოღვაწე იმ მწერალთა შემოქმედება, რომელთაც განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი ადგილი დაიმკვიდრეს ჩვენი ლიტერატურის ისტორიაში. ამ თვალსაზრისით შესწავლილი იქნება ქართველ რომანტიკოსთა შემოქმედება; 40-50-იანი წლების სოციალურ-პოლიტიკური და კულტურული ვითარება, ილია ჭავჭავაძის, აკაკი წერეთლის, ალ. ყაზბეგის, ვაჟა-ფშაველას, ქართველი ხალხოსნების შემოქმედება.

კურსის შესწავლის წინაპირობას წარმოადგენს: ძველი ქართული მწერლობა, ფოლკლორი.

კურსის კოდი: HGB0030

კურსის დასახელება: XX საუკუნის ქართული ლიტერატურა (5 კრედიტი).

კურსი მიზნად ისახავს შესწავლილ იქნას XX საუკუნის ქართული მწერლობის განვითარების უმთავრესი პერიოდები და ძირითადი ტენდენციები, ლიტერატურული მიმდინარეობანი და დაჯგუფებანი ამ პერიოდის ჩვენს მწერლობაში. კურსის წაკითხვის დროს მონოგრაფიულად, ევროპული ლიტერატურის კონტექსტში, იქნება გაანალიზებული შესასწავლ პერიოდში მოღვაწე იმ მწერალთა შემოქმედება, რომელთაც განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი ადგილი დაიმკვიდრეს ჩვენი ლიტერატურის ისტორიაში.

ამ თვალსაზრისით შესწავლილი იქნება 20-იანი წლების ლიტ. დაჯგუფებანი, ე. ნინოშვილის, დ. კლდიაშვილის, შ. არაგვისპირელის, ჭ. ლომთათიძის, ვ. ბარნოვის, შ. დადიანის, გრ. რობაქიძის, ნ. ლორთქიფანიძის, მ. ჯავახიშვილის, ი. გრიშაშვილის, ლ. ქიაჩელისა და კ. გამსახურდიას, გ. ტაბიძე, ვ. გაფრინდაშვილი, პ. იაშვილი, ტ. ტაბიძე, დ. შენგელაია, პ. კაკაბაძე, ტ. გრანელი, გ. ლეონიძე, ს. ჩიქოვანი, კ. ლორთქიფანიძე, ი. აბაშიძე, ლ. ასათიანი, ჭ. ამირეჯიბი, მ. ლებანიძე, ა. კალანდაძე, ნ. დუმბაძე, შ. ნიშნიანიძე, ო. ჭილაძე...). ცალკე იქნება განხილული ქართული მწერლობის განვითარების უმთავრესი ტენდენციები თანამედროვე ეტაპზე. შემოქმედება.

კურსის შესწავლის წინაპირობას წარმოადგენს: ძველი და მე-19 საუკუნის ქართული მწერლობა.

კურსის კოდი: HGB0050

კურსის დასახელება: თანამედროვე ქართული ლიტერატურული პროცესი (5 კრედიტი).

კურსი მიზნად ისახავს გააცნოს სტუდენტებს, XX საუკუნის 90-იანი წლებიდან დღემდე ქართულ მწერლობაში მიმდინარეობანი და დაჯგუფებანი, თანამედროვე ლიტერატურული პრესა და კრიტიკა. განსაკუთრებული ყურადღება მიექცევა დღეს მოღვაწე კლასიკოს მწერალთა ბოლოდროინდელ შემოქმედებით ნიმუშთა განსჯა-გაანალიზებას. ბოლო ათწლეულში სამწერლო ასპარეზზე გამოსული უკვე ცნობილ და პოპულარულ ახალგაზრდა მწერალთა მხატვრულ-კრიტიკული ნააზრევის შესწავლას. ნაკლებადცნობილ, მაგრამ ნიჭიერ ახალგაზრდა შემოქმედთა ნაწერების გაცნობას, თანამედროვე ქართულ მწერლობაში მიმდინარე ლიტერატურული პროცესების მიმართებას შესაბამისი პერიოდის მსოფლიოს მწერლობის საუკეთესო ნიმუშებთან. ბოლო ორი თწლეულის ქართულ ემიგრანტულ მწერლობას.

კურსის შესწავლის წინაპირობას წარმოადგენს: ძველი, მე-19 და მე-20 საუკუნეების ქართული მწერლობა.